

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญตารางผนวก	ฎ
สารบัญภาพ	ณ
อักษรย่อ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	4
2.1 ลักษณะพฤกษศาสตร์ของอ้อย	5
2.2 องค์ประกอบทางเคมีและคุณค่าทางโภชนาของอ้อย	8
2.3 การใช้อ้อยทั้งต้น (Whole sugarcane plant, WSP) เป็นอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง	15
2.4 การหาค่าการย่อยได้โดยทดลองกับสัตว์ (<i>in vivo</i> digestibility)	17
2.5 การย่อยได้ในโคและแกะ	18
2.6 การประเมินคุณค่าของอาหาร โดยวิธีวัดการเกิดแก๊ส (gas production method)	20
2.7 การประเมินคุณค่าทางอาหารด้วยเทคนิคถุงไนลอน (nylon bag technique)	21
2.8 การทำนายปริมาณอาหารที่สัตว์กินได้โดยอาศัยค่าการย่อยสลายจากวิธีถุงไนลอน	22
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการทดลอง	24
3.1 การหาการย่อยได้ของอาหารในโคและแกะ (<i>in vivo</i> digestibility)	24
3.2 การศึกษาคุณสมบัติการย่อยสลายในรูเมน โดยใช้ถุงไนลอน (<i>in sacco</i> degradation characteristics)	29
3.3 การศึกษาหาการย่อยได้แบบ <i>in vitro</i> โดยวิธี gas production	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การวิเคราะห์ทางสถิติ	34
3.5 สถานที่ทำการวิจัย	34
3.6 ระยะเวลาทำทดลอง	34
บทที่ 4 ผลการทดลองและวิจารณ์ผล	36
4.1 องค์ประกอบทางเคมีของต้นอ้อย	36
4.2 ปริมาณต้นอ้อยแห้งที่สัตว์กินได้ (Voluntary Feed Intake)	38
4.3 การย่อยได้และพลังงานของต้นอ้อยแห้งทดลองในโคและแกะ	40
4.4 ลักษณะการย่อยสลายของต้นอ้อยในกระเพาะรูเมนโดยวิธีดูงในล่อน	46
4.5 การย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุและพลังงานโดยวิธีวัดปริมาณแก๊ส	49
บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง	53
เอกสารอ้างอิง	54
ภาคผนวก	59
ประวัติผู้เขียน	87

สารบัญตาราง

ตารางที่

	หน้า
1 พื้นที่ปลูกและผลผลิตอ้อยของภาคต่างๆ ในประเทศไทย Planted area and product of sugarcane in different parts of Thailand	4
2 องค์ประกอบของสารประกอบคาร์โบไฮเดรตในส่วนต่างๆ ของต้นอ้อย Composition of carbohydrate in different parts of sugarcane stalk	6
3 ส่วนประกอบของลำต้นอ้อยและน้ำอ้อย Chemical composition of millable cane and cane juice	7
4 องค์ประกอบเคมีของยอดอ้อย ต้นอ้อย และอ้อยทั้งต้น Chemical composition of sugarcane top, stalk and whole plant.	10
5 ค่าเฉลี่ย(และพิสัย)ขององค์ประกอบของต้นอ้อยปอกเปลือกอย่างเดียวและเมื่อรวมกับยอดอ้อย Average values (and range) for composition of derinded sugarcane (DSC) and without and with the top	11
6 ค่าพลังงานของยอดอ้อย ต้นอ้อย อ้อยทั้งต้น และขานอ้อย Energy values of sugarcane top (ST), stalk (SS), whole plant (WSP) and bagasse	11
7 องค์ประกอบทางเคมีและค่าการย่อยได้ในห้องปฏิบัติการของอ้อยสดทั้งต้น Chemical composition and <i>in vitro</i> dry matter digestibility of fresh sugarcane	12
8 การเปลี่ยนแปลงคุณค่าทางอาหารของอ้อยภายหลังการตัดเก็บนำมากองไว้ในที่ร่ม Nutritive value changing of WSP after storage under shade	13
9 การทำนายปริมาณการกินได้ การย่อยได้ของวัตถุแห้ง และอัตราการเจริญเติบโตของโค โดยใช้ค่าลักษณะการย่อยสลายที่ได้จากสมการ และหาค่าสหสัมพันธ์ในการทำนาย Prediction of DMI and DDM and the growth rate of steers from degradation characteristic from the equation , with regression coefficients used to derive predicted value of Y variables from the factors of this equation	23
10 องค์ประกอบทางเคมี พลังงานและน้ำตาลของต้นอ้อยสด อ้อยแห้งและอาหารข้น ที่ใช้ในการทดลอง (% วัตถุแห้ง) Chemical composition , energy and sugar content of fresh, dried sugarcane stalks (DSS) and concentrate mixture (%DM basis)	36

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

	หน้า
11 องค์ประกอบทางเคมีของอาหารที่ประกอบด้วยต้นอ้อยแห้งระดับต่างๆ Chemical composition of diets at different level of dried sugarcane stalks	37
12 ปริมาณวัตถุดิบที่สัตว์ทดลองกินได้ในสูตรอาหารที่มีต้นอ้อยแห้งระดับต่างๆ DMI of experimental animals fed with diets at different level of dried sugarcane stalks	38
13 สมการทำนายปริมาณวัตถุดิบที่กินได้เมื่อให้อ้อยเป็นอาหารเดียว Regression equation for prediction DMI when dried sugarcane stalks fed as sole diets	39
14 สัมประสิทธิ์การย่อยได้ของโภชนะและสมดุลไนโตรเจนในโคและแกะ ตลอดจน ค่าพลังงานของอาหารสูตรต่าง ๆ Digestion coefficient of nutrients, nitrogen balance and energy value of diets	40
15 ร้อยละของโภชนะจากต้นอ้อยแห้ง การย่อยได้ของต้นอ้อยแห้งในอาหารและสมการถดถอย Percentage of nutrients from DSS, digestibility of the diets and regression equation	43
16 สัมประสิทธิ์การย่อยได้ของโภชนะ และพลังงานของต้นอ้อยแห้งตลอดจน สมดุลไนโตรเจนในโคและแกะคำนวณจากสมการถดถอย Digestibility coefficient of nutrient, energy content of dried sugarcane stalks and nitrogen balance in cows and sheep predicted from regression equation	44
17 พลังงานย่อยได้, พลังงานเมแทบอลิซ และพลังงานสุทธิของต้นอ้อยแห้งในโคและแกะ ที่คำนวณจาก TDN เทียบกับค่าจาก DE Digestible, metabolizable and net energy of DSS in cows and sheep calculated from TDN compared to those from DE	45
18 สมการทำนายค่าการย่อยได้ของวัตถุดิบ อินทรีย์วัตถุ และ โปรตีน ตลอดจนโภชนะ ย่อยได้รวม พลังงานย่อยได้ และปริมาณวัตถุดิบที่กินได้ในโคโดยใช้ค่าที่ได้จากแกะ Prediction equations for digestibility of dry matter, organic matter and crude protein as well as TDN, DE and dry matter intake for cows based upon sheep data	45
19 ค่าร้อยละของวัตถุดิบที่หายไปของต้นอ้อยแห้งที่ชั่วโมงต่างๆ Dry matter disappearance (%) of dried sugarcane stalks at various incubation time	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

	หน้า
20 ค่าการย่อยสลายวัตถุแห้งของต้นอ้อยแห้งที่วัดโดยวิธีสูงในถ่อน Degradation characteristic of dried sugarcane stalks incubated <i>in sacco</i>	47
21 ประสิทธิภาพในการย่อยสลายวัตถุแห้งของต้นอ้อยแห้งที่อัตราการไหลผ่านระดับต่างๆ Effective degradation of dried sugarcane stalks at various outflow rate	48
22 ปริมาณแก๊สจากกระบวนการย่อยสลายต้นอ้อยแห้งที่ชั่วโมงต่างๆ Gas production (ml/200 mgDM) from incubated of dried sugarcane stalks at various incubation time	49
23 ปริมาณแก๊สที่ 24 ชั่วโมง ปริมาณโปรตีน เถ้า ค่าการย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุ พลังงานเมแทบอลิซึม และพลังงานสุทธิ ของต้นอ้อยแห้ง Gas production at 24 hr, CP, Ash, OMD, ME and NEL of dried sugarcane stalks	50
24 ค่าการย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุ พลังงานเมแทบอลิซึม และพลังงานสุทธิ จากการศึกษานโคและแกะเทียบกับที่ประเมินด้วยวิธีวัดปริมาณแก๊ส OMD, ME and NEL from <i>in vivo</i> digestibility study with cows and sheep compared with the values calculated from <i>in vitro</i> gas production	51
25 การย่อยสลายของวัตถุแห้ง และอินทรีย์วัตถุอย่างแท้จริง และ PF ของต้นอ้อยแห้ง Truly degraded DM and OM (%) and partitioning factor (PF) of dried sugarcane stalks	51

สารบัญตารางผนวก

ตารางผนวกที่

	หน้า
1 ปริมาณอาหารที่โคกินได้เต็มที่ในระยะเตรียมการ (14วัน) คิดเป็นวัตถุดิบแห้ง Amount of diet voluntary consumed by cows during 14 days of preliminary period (DM basis)	60
2 ปริมาณอาหารที่แกะกินได้เต็มที่ในระยะเตรียมการ (14วัน) คิดเป็นวัตถุดิบแห้ง Amount of diet voluntary consumed by sheep during 14 days of preliminary period (DM basis)	61
3 ค่าการย่อยได้ของวัตถุดิบแห้งในโคที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of DM of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in cattle	62
4 ค่าการย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุในโคที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of OM of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in cattle	63
5 ค่าการย่อยได้ของโปรตีนในโคที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of CP of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in cattle	64
6 ค่าการย่อยได้ของไขมันในโคที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of EE of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in cattle	65
7 ค่าการย่อยได้ของ NDF ในโคที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of NDF of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in cattle	66
8 ค่าการย่อยได้ของ ADF ในโคที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of ADF of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in cattle	67
9 ค่าการย่อยได้ของ NFC ในโคที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of NFC of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in cattle	68
10 ค่าโภชนะย่อยได้รวม (TDN) ในโคที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน TDN (%) of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in cattle	69
11 ค่าพลังงานย่อยได้ในโคที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน DE (Mcal/kgDM) of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in cattle	70
12 ค่าการย่อยได้ของวัตถุดิบแห้งในแกะที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of DM of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in sheep	71

สารบัญตารางผนวก (ต่อ)

ตารางผนวกที่

หน้า

13	ค่าการย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุในแกะที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of OM of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in sheep	72
14	ค่าการย่อยได้ของโปรตีนในแกะที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of CP of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in sheep	73
15	ค่าการย่อยได้ของไขมันในแกะที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of EE of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in sheep	74
16	ค่าการย่อยได้ของ NDF ในแกะที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of NDF of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in sheep	75
17	ค่าการย่อยได้ของ ADF ในแกะที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of ADF of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in sheep	76
18	ค่าการย่อยได้ของ NFC ในแกะที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Digestibility of NFC of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in sheep	77
19	ค่าโภชนะย่อยได้รวม (TDN) ในแกะที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน TDN (%) of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in sheep	78
20	ค่าพลังงานย่อยได้ในแกะที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน DE (Mcal/kgDM) of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in sheep	79
21	ค่าสมดุลไนโตรเจนในโคที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Nitrogen balance of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in cattle	80
22	ค่าสมดุลไนโตรเจนในแกะที่ได้รับต้นอ้อยแห้งที่ระดับต่างๆ กัน Nitrogen balance of diets containing different levels of dried sugarcane stalk in sheep	81
23	ค่าเปอร์เซ็นต์วัตถุแห้งของต้นอ้อยแห้งที่หายไปทีชั่วโมงต่างๆ DM disappearance (%) of dried sugarcane stalk (DSS) at various incubation time	82
24	ค่าการย่อยสลายจากเปอร์เซ็นต์วัตถุแห้งของต้นอ้อยแห้งที่หายไปทีชั่วโมงต่างๆ Degradation characteristic from DM disappearance (%) of dried sugarcane stalk (DSS) at various incubation time	82

สารบัญตารางผนวก (ต่อ)

ตารางผนวกที่

	หน้า
25 ค่าปริมาณแก๊สที่เกิดขึ้นของต้นอ้อยแห้ง (200 มก.) ที่ชั่วโมงต่างๆ Gas volume of dried sugarcane stalk (200 mg) at various incubation time (ml)	83
26 ค่าปริมาณแก๊สที่เกิดขึ้นของต้นอ้อยแห้ง (500 มก.) ที่ชั่วโมงต่างๆ Gas volume of dried sugarcane stalk (500 mg) at various incubation time (ml)	84
27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของวัตถุดิบของต้นอ้อยแห้ง ในโคและแกะ Analysis of variance of dry matter digestibility of dried sugarcane stalk in cattle and sheep	85
28 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของอินทรีย์วัตถุของต้นอ้อยแห้ง ในโคและแกะ Analysis of variance of organic matter digestibility of dried sugarcane stalk in cattle and sheep	85
29 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของโปรตีนของต้นอ้อยแห้ง ในโคและแกะ Analysis of variance of crude protein digestibility of dried sugarcane stalk in cattle and sheep	85
30 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของไขมันของต้นอ้อยแห้ง ในโคและแกะ Analysis of variance of ether extract digestibility of dried sugarcane stalk in cattle and sheep	85
31 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของ NDF ของต้นอ้อยแห้ง ในโคและแกะ Analysis of variance of neutral detergent fiber digestibility of dried sugarcane stalk in cattle and sheep	85

สารบัญตารางผนวก (ต่อ)

ตารางผนวกที่

	หน้า
32 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของ ADF ของต้นอ้อยแห้ง ในโคและแกะ Analysis of variance of acid detergent fiber digestibility of dried sugarcane stalk in cattle and sheep	86
33 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์การย่อยได้ของ NFC ของต้นอ้อยแห้ง ในโคและแกะ Analysis of variance of non structural carbohydrate digestibility of dried sugarcane stalk in cattle and sheep	86
34 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ TDN ของต้นอ้อยแห้งในโคและแกะ Analysis of variance of total digestible nutrients of dried sugarcane stalk in cattle and sheep	86
35 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพลังงานย่อยได้ของต้นอ้อยแห้งในโคและแกะ Analysis of variance of digestible energy of dried sugarcane stalk in cattle and sheep	86
36 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพลังงานเมแทบอลิซของต้นอ้อยแห้งในโคและ วิธีวัดปริมาณแก๊ส Analysis of variance of metabolizable energy of dried sugarcane stalk in cattle and gas production method	86

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แผนภาพชื่อชนิดของอาหารที่ได้จากอ้อยที่เป็นชื่อสามัญและชื่อสากล Common name and international feed name arise from sugarcane.	8
2 ผลพลอยได้จากโรงงานน้ำตาลที่นำมาใช้เลี้ยงโคได้ (Preston and Willis, 1974) By-products for cattle feeding which arise during normal sugar production (Preston and Willis, 1974)	14
3 การปอกเปลือกอ้อยทั้งต้นที่นำมาเลี้ยงโค (Pigden, 1972 อ้าง โดย Preston and Willis, 1974) Derinding of sugarcane for cattle feeding (Pigden, 1972 cited by Preston and Willis, 1974)	14
4 คอกโคทดลองและอุปกรณ์ในการเก็บปัสสาวะ Cattle metabolism cage and urine collector	35
5 กรงแกะทดลอง Sheep metabolism cage	35
6 ตัวอย่างความสัมพันธ์ระหว่างค่าการย่อยได้ของ NDF กับปริมาณ NDF ที่ได้จาก ต้นอ้อยแห้งในสูตรอาหาร Relationship between % digestibility of NDF and % NDF from dried sugarcane stalks in diets	41
7 เปรอ์เซ็นต์การย่อยสลายของต้นอ้อยแห้งในกระเพาะรูเมนที่เวลาต่างๆ <i>In sacco</i> DM degradation (%) of dried sugarcane stalks at various incubation time	47
8 ปริมาณแก๊สที่เกิดจากกระบวนการย่อยสลายของต้นอ้อยแห้งที่ชั่วโมงต่างๆ Gas production (ml) of dried sugarcane stalks at various incubation time	50

อักษรย่อ

ADG	=	average daily gain
ADF	=	acid detergent fiber
ADL	=	acid detergent lignin
BW	=	body weight
BW ^{0.75}	=	metabolic bodyweight
CF	=	crude fiber
CP	=	crude protein
DDM	=	digestible dry matter
DDMI	=	digestible dry matter intake
DE	=	digestible energy
DM	=	dry matter
DMD	=	dry matter digestibility
DMI	=	dry matter intake
DSC	=	derinded sugarcane
DSS	=	dried sugarcane stalk
ED	=	effective degradation
EE	=	ether extract
FSS	=	fresh sugarcane stalk
GE	=	gross energy
g/d	=	gram per day
IVDMD	=	<i>in vitro</i> dry matter digestibility
IVOMD	=	<i>in vitro</i> organic matter digestibility
L	=	lag time
ME	=	metabolizable energy
MFP	=	metabolic fecal protein

mg	=	milligram
ml	=	milliliter
NDF	=	neutral detergent fiber
NDS	=	neutral detergent solution
NE	=	net energy
NEL	=	net energy for lactation
NFC	=	non fiber carbohydrate
NFE	=	nitrogen free extract
NPN	=	non protein nitrogen
OM	=	organic matter
OMD	=	organic matter digestibility
PF	=	partitioning factor
RDS	=	ruminal degradable substance
RUS	=	ruminal undegradable substance
SCFA	=	short chain fatty acid
SS	=	sugarcane stalk
TDDM	=	truly degraded dry matter
TDN	=	total digestible nutrients
TDOM	=	truly degraded organic matter
WSP	=	whole sugar cane plant